حرمين
رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Türkçe | تركي | فَضْلُ عَشْرِ ذِي الحِجَّةِ

ZİLHİCCE AYININ İLK ON GÜNÜNÜN FAZİLETİ

Din İşleri Başkanlığı'nın Mescid-i Haram ve
Mescid-i Nebevî'deki İlmi Heyeti

ⓒ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٨هـ

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات
فضل عشر ذي الحجة - تركي. / جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط١. .- الرياض ، ١٤٤٨هـ
١٣ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٨/٥٦١١
ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٥١٧-٥١٥-٩

فَضْلُ عَشْرِ ذِى الحِجَّةِ

ZİLHİCCE AYININ İLK ON GÜNÜNÜN FAZİLETİ

اللَّجْنَةُ العِلْمِيَّةُ

بِرِئَاسَةِ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Din İşleri Başkanlığı'nın Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevî'deki İlmi Heyeti

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ZİLHİCCE AYININ İLK ON GÜNÜNÜN FAZİLETİ

Önsöz

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamt olsun, salat ve selam âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, ailesinin, ashabının, onun sünnetine uyan ve kıyamet gününe kadar onun hidayetiyle hidayet bulanların üzerine olsun. Bundan sonra:

Bu, Zilhicce'nin ilk on gününün fazileti hakkında bir Müslümanın ihtiyaç duyacağı en önemli bilgileri içeren kısa bir risaledir. Bu risaleyi, Haremeyn-i Şerîfeyn'i (Mekke ve Medine'yi) ziyaret eden erkek ve kadın ziyaretçiler için derledik ki; dini meselelerde ilim ve basiret sahibi olsunlar. Kerem sahibi, lütfu bol olan Allah'tan bu çalışmayı faydalı ve yalnızca O'nun rızası için yapılan salih bir amel kılmasını niyaz ederiz. Şüphesiz O, dua edilip istenilenlerin en hayırlısı ve en cömert olanıdır.

İslami İçerik Hizmetleri Derneği Bilim Kurulu (Farklı Dillerde)

Zilhicce Aynın İlk On Gününün Faziletleri:

Zilhicce ayının ilk on gününün fazileti çok büyüktür. Allah Teâlâ bunu kitabında açıkça beyan etmiş, Rasûlü Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- de sünnetinde bunu açıkça bildirmiştir. Bu günler, Allah Teâlâ'nın kitabında üzerine yemin ettiği günlerdir. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَٱلۡفَجۡرِ ۝١ وَلَيَالٍ عَشۡرٖ ۝٢﴾

**(Fecre/tan yerinin ağarmasına andolsun.*

Ve on geceye andolsun.) [Fecr Suresi: 1-2. Ayetler] Bu on geceden kasıt Zilhicce'nin ilk on günüdür. İbn Abbas, İbnü'z-Zübeyr, Mücâhid, İbn Kesîr, İbnü'l Kayyim ve birçok selef ve halef âlimi bu şekilde açıklamıştır.[1].

Bu günler, Allah Teâlâ yolunda cihattan daha faziletli amellerin işleneceği günlerdir. İbn Abbas -radıyallahu anhuma-'dan rivayet edildiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«مَا مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهِنَّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ الْعَشَرِ»، قَالُوا: يَا

[1] Tefsîr İbn Kesîr (4/106) , Zâdü'l-Meâd (1/56).

رَسُولَ اللَّهِ! وَلا الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «وَلا الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، إِلَّا رَجُلٌ خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فَلَمْ يَرْجِعْ مِنْ ذَٰلِكَ بِشَيْءٍ».

«Yapılan salih amelin Allah Teâlâ'ya daha sevimli olduğu bu on günden (Zilhicce'nin ilk on gününden) başka gün yoktur.» Sahâbe: Ya Rasûlallah! Allah yolunda cihad da mı?üstün değildir dediler. Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «(Evet) Allah yolunda yapılacak cihad da diye buyurdu. Ancak malını ve canını tehlikeye atarak cihada çıkan, şehit olup dönmeyen kimsenin cihadı başka. (O, bundan üstündür) diye buyurdu.»[1].

Zilhicce Ayının İlk On Gününde Yapılan Amellerin Faziletleri:

1. Bu on günde en faziletli amellerin başında hac ve umre gelir. Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«مَن حَجَّ هَذَا الْبَيْتِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ».

«Kim bu evi (Kâbeyi) hacceder de rafesten (cinsel ilişki ve buna götürecek bütün söz ve davranışlardan, ayrıca çirkin sözlerden) uzak durur ve büyük günah işlemezse, (hacdan) annesinden

[1] Hadisi Buhârî ve Tirmizî rivayet etmiştir. Hadisin lafzı Tirmizî'ye aittir.

doğduğu günkü gibi günahsız olarak döner.» Müslim'deki lafızda şöyle gelmiştir:

«مَن أَتَى هَذَا الْبَيْتِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ؛ رَجَعَ كَيَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ».

«Kim bu eve (Kâbe'ye) gelir de rafesten (cinsel ilişki ve buna götürecek bütün söz ve davranışlardan, ayrıca çirkin sözlerden) uzak durur ve günah işlemezse, (hacdan) annesinden doğduğu günkü gibi günahsız olarak döner.»[1]. Hadiste geçen: (Kim bu eve (Kâbe'ye) gelir) ifadesi Allah'a hamdolsun hac ve umreyi de kapsar. Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا، وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ».

«Umre, ikinci bir umreye kadar olan günahlara kefarettir. Mebrûr haccın karşılığı ise ancak Cennet'tir.»[2]

2. Dokuz gün veya kolayınıza gelen kadar oruç tutmak. Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«مَا مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهِنَّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ الْعَشْرِ».

«Yapılan salih amelin Allah Teâlâ'ya daha sevimli olduğu bu on günden (Zilhicce'nin ilk on gününden) başka gün yoktur.» Oruç, en faziletli

[1] Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.
[2] Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

salih amellerdendir. Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- oruca teşvik etmiş ve ona özendirmiştir. Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-' şöyle buyurmuştur:

«مَا مِنْ عَبْدٍ يَصُومُ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا بَاعَدَ اللَّهُ بِذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفًا».

«Her kim Allah yolunda bir gün oruç tutarsa, Allah o gün sebebiyle onun yüzünü cehennemden yetmiş yıl uzaklaştırır.»[1].

3. Kurban Bayramı'nın birinci ve Teşrik Günleri'nde kurban kesmek meşru kılınmıştır. Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-:

«ضَحَّى بِكَبْشَيْنِ أَمْلَحَيْنِ، أَقْرَنَيْنِ، ذَبَحَهُمَا بِيَدِهِ، وَسَمَّى وَكَبَّرَ وَوَضَعَ رِجْلَهُ عَلَى صِفَاحِهِمَا».

"Boynuzlu iki alaca koç kurban etti. Bunları kendi eliyle kesti. Besmele çekti, tekbir getirdi ve keserken ayağını onların boyunlarına koydu."[2]

Âişe -radıyallahu anha-'dan rivayet edildiğine göre, o öyle demiştir: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«مَا عَمِلَ ابْنُ آدَمَ مِنْ عَمَلٍ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِهْرَاقِ الدَّمِ، وَإِنَّهُ لَيُؤْتَى

[1] Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.
[2] Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا وَأَشْعَارِهَا وَأَظْلافِهَا، وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللَّهِ بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعَ فِي الْأَرْضِ، فَطَيِّبُوا بِهَا نَفْسًا».

«Âdemoğlu Kurban Bayramı günü yaptığı ameller arasında Allah'a, kan akıtmaktan (kurban kesmekten) daha sevimli gelen hiçbir amel yoktur. Şüphesiz o kurban, kıyamet günü boynuzları, kılları ve tırnaklarıyla gelecektir. Kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında hemen kabul olunur. Öyleyse, kurbanı gönül hoşluğuyla kesin.»[1].

Zilhicce'nin -ilk- on günü girdiğinde; kurban kesmek isteyen kimse saçını ve vücudundaki kılları kesmekten kaçınmalıdır. Ümmü Seleme -radıyallahu anha-'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«إِذَا رَأَيْتُمْ هِلَالَ ذِي الْحِجَّةِ وَأَرَادَ أَحَدُكُمْ أَنْ يُضَحِّيَ؛ فَلْيُمْسِكْ عَنْ شَعْرِهِ وَأَظْفَارِهِ».

«Zilhicce hilalini gördüğünüzde ve sizden biri kurban kesmek isterse, (kurbanını kesinceye kadar) saçından ve tırnaklarından hiçbir şey kesmesin.» Bir lafız da şöyledir:

«... فَلَا يَأْخُذَنَّ مِنْ شَعْرِهِ وَلَا مِنْ أَظْفَارِهِ شَيْئًا حَتَّى يُضَحِّيَ».

«...bu yüzden (kurban kesecek olan) kurbanı

[1] Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

kesinceye kadar saçından veya tırnaklarından hiçbir şey almasın.»[1].

4. Bu on günde ve Teşrik Günleri'nde tekbir, tehlîl (Lâ ilâhe illallah) ve Allah'ı zikretmek. Abdullah b. Ömer -radıyallahu anhuma-'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«مَا مِنْ أَيَّامٍ أَعْظَمَ عِندَ اللَّهِ وَلَا أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنَ الْعَمَلِ فِيهِنَّ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ الْعَشْرِ، فَأَكْثِرُوا فِيهِنَّ: مِنَ التَّهْلِيلِ، وَالتَّكْبِيرِ، وَالتَّحْمِيدِ».

«Allah katında bundan daha büyük, amel bakımından da O'na daha sevimli günler yoktur. Öyleyse bu on günde tehlîl, tekbir ve tahmîdi çokça getirin.»[2]

Tekbir aşağıda geldiği gibi iki kısma ayrılır:

Birinci kısım: Mutlak tekbir; bu, namazlardan sonra sınırlı olmayan tekbirdir; bilakis her vakitte yapılması meşru kılınmıştır.

Kurban Bayramı'ndaki mutlak tekbir; Zilhicce ayının ilk on gününden başlayarak teşrik günlerinin son gününe kadar devam eder ve her zaman yapılır. Geceleri, gündüzleri, yolculukta, pazarlarda, camilerde, evlerde ve Allah Teâlâ'nın zikrinin caiz

[1] Hadisi, Müslim rivayet etmiştir.
[2] Hadisi İmam Ahmed rivayet etmiştir.

olduğu her yerde söylenebilir.

İkinci kısım: Mukayyed tekbir: Özellikle Kurban Bayramı'nda, namazların sonunda söylenen tekbirdir. Zamanı ve özelliği şöyledir:

Birincisi: Mukayyed tekbir, Arefe günü sabah namazından sonra başlar ve Teşrik Günleri'nin üçüncü günü ikindi namazından sonra sona erer. Bu, hacı olmayanlar içindir. Hac yapana gelince, onun için mukayyed tekbir, Kurban Bayramı'nın birinci günü öğle vaktinden itibaren başlar.

İkincisi: Tekbirin getiriliş şekli: Allahu Ekber, Allahu Ekber, Lâ ilâhe illallah, Vallahu Ekber, Allahu Ekber ve lillahil-hamd. (Allah en büyüktür, Allah en büyüktür, Allah'tan başka hak ilah yoktur, Allah en büyüktür, Allah en büyüktür, hamt Allah'a mahsustur.)[1].

5. Hac yapmayanlar bayram namazlarını kılmaya özen gösterir, erken gelir ve hutbeyi dinler. Bayram namazı İslam'ın en büyük ibadetlerinden biridir. Önemi büyük olduğundan kadınların, hatta bakire kızların ve âdetli kadınların bile bayram namazına gitmesi emredilmiştir. Ümmü Atıyye -radıyallahu anha-'dan rivayet edildiğine göre o

[1] Bkz: İbn Kudâme el-Muğnî' (3/290) ve eş-Şerh el-Kebîr ile el-Mukni' ve el-İnsâf (5/380).

şöyle demiştir:

«كُنَّا نُؤْمَرُ أَنْ نَخْرُجَ يَوْمَ الْعِيدِ حَتَّى نَخْرُجَ الْبِكْرَ مِنْ خِدْرِهَا، حَتَّى نُخْرِجَ الْحُيَّضَ فَيَكُنَّ خَلْفَ النَّاسِ، فَيُكَبِّرْنَ بِتَكْبِيرِهِمْ، وَيَدْعُونَ بِدَعَائِهِمْ، وَيَرْجُونَ بَرَكَةَ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَطَهَارَتِهِ».

«Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- (hiç evden çıkmayan) bakire, büluğ çağına gelmiş genç kızları ve hayızlı kadınları bayram namazına çıkarmamızı emretti. Hayızlı olanlar namazgâhın arkasına çıkarırdık. Kadınlar, bayram namazını kılanlarla birlikte tekbirler getirip dua ederler ve o günün bereketini ve temizliğini umarlardı.» Bir lafız da şöyle gelmiştir:

«وَأَمَرَ الْحُيَّضَ أَنْ يَعْتَزِلْنَ مُصَلَّى الْمُسْلِمِينَ».

«Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hayızlı kadınlara namazgâhtan uzak durmalarını emretti.»[1].

6. Nafile ibadetler gibi birçok salih ameli çoğaltmak gerekir: Namaz kılmak, sadaka vermek, Kur'an-ı Kerim okumak, iyiliği emretmek, kötülükten alıkoymak, komşuya iyilik etmek, akrabalık bağlarını sürdürmek gibi bir çok salih amel işlenebilir. Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu hadisi genel olarak bunu

[1] Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

ifade etmektedir:

«مَا مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهِنَّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ الْعَشْرِ»، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَلا الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : «وَلا الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، إِلَّا رَجُلٌ خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فَلَمْ يَرْجِعْ مِنْ ذَلِكَ بِشَيْءٍ».

«Yapılan salih amelin Allah Teâlâ'ya daha sevimli olduğu bu on günden (Zilhicce'nin ilk on gününden) başka gün yoktur.» Sahâbe: Ya Rasûlallah! Allah yolunda cihad da mı?üstün değildir dediler. Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «(Evet) Allah yolunda yapılacak cihad da diye buyurdu. Ancak malını ve canını tehlikeye atarak cihada çıkan, şehit olup dönmeyen kimsenin cihadı başka. (O, bundan üstündür) diye buyurdu.»[1].

Bize öğrettikleriyle bizi faydalandırmasını ve bize fayda verecek şeyleri öğretmesini Yüce Allah'tan niyaz ederiz. Şüphesiz O, cömerttir, kerem sahibidir. Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed'e, âline ve ashabına çokça salat ve selam eylesin.

❋❋❋

[1] Hadisi Buhârî ve Tirmizî rivayet etmiştir. Hadisin lafzı Tirmizî'ye aittir.

Fihrist

ZİLHİCCE AYININ İLK ON GÜNÜNÜN FAZİLETİ 2
Önsöz 2
Zilhicce Aynın İlk On Gününün Faziletleri: 3
Zilhicce Ayının İlk On Gününde Yapılan Amellerin Faziletleri: 4

❋❋❋

رئاسة الشؤون الدينية بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

حرمين

رسالة الحرمين

Haremeyn'in mesajı

Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'yi ziyaret edenler için farklı dillerde rehber niteliğinde içerikler.

978-603-517-515-9